

NEVÜ İSTATİSTİK DANIŞMANLIK DESTEK OFİSİ

ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ, ANALİZ TEKNİKLERİ VE AKADEMİK
YAZMA YETKİNLİK ANKETİ SONUÇ RAPORU

HAZIRLAYANLAR

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim ŞANLIBABA
Dr. Öğr. Üyesi Umut KÖKBAŞ
Öğr. Gör. Dr. Kadir HALTAŞ
Arş. Gör. Dr. M. Talha ÖZALP

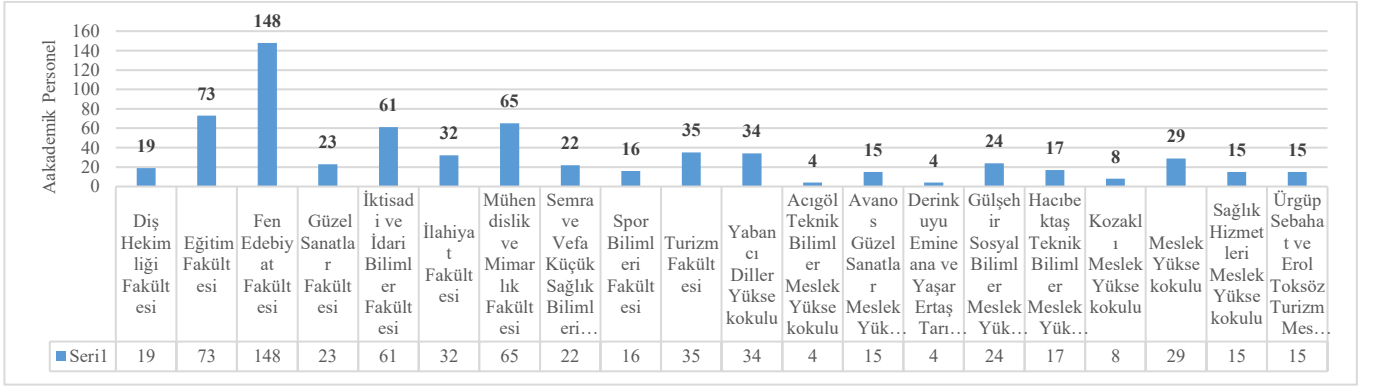
ARALIK / 2024

ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ, ANALİZ TEKNİKLERİ VE AKADEMİK YAZMA YETKİNLİK ANKETİ SONUÇ RAPORU

NEVÜ İstatistik Danışmanlık Destek Ofisi tarafından 10/12/2024-25/12/2024 tarihleri arasında üniversitemiz akademik personelinin araştırma yöntemleri, analiz teknikleri ve akademik yazma yetkinliklerini belirlemek amacıyla UBYS sistemi üzerinden 5'li Likert ölçeğine dayanan bir anket uygulanmıştır. Akademik personellerden alınan yanıtlar doğrultusunda anketin analizleri yapılmış ve elde edilen bulgular aşağıda sunulmuştur.

1. Betimsel Analizler

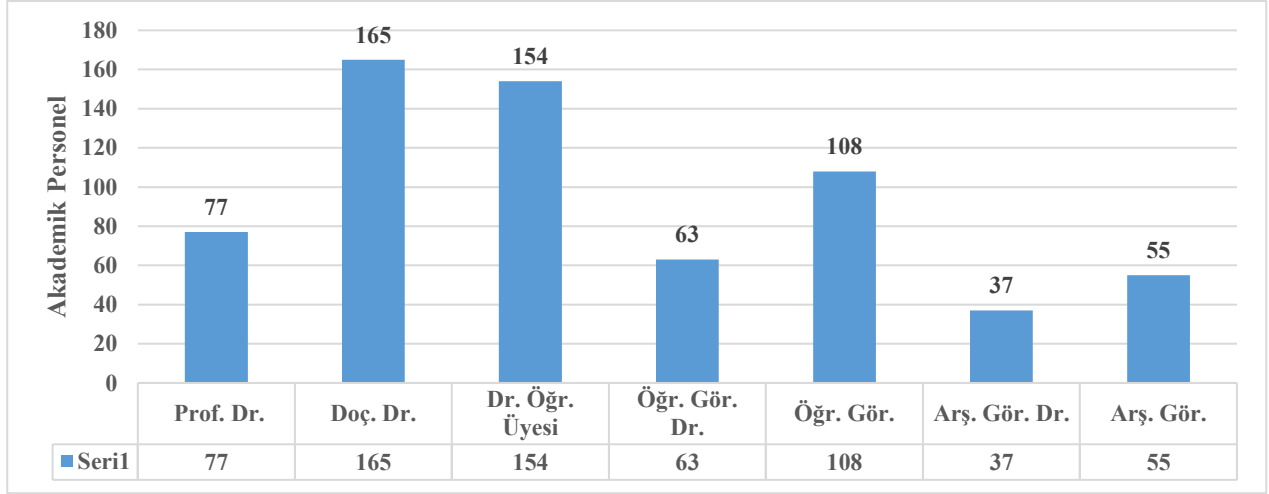
Gerçekleştirilen anket çalışmasına toplam 659 öğretim görevlisi katılmıştır. Öğretim görevlilerinin birimlere göre dağılımı aşağıda sunulmuştur:

Grafik 1. Öğretim görevlilerinin birimlere göre dağılımı

NEVÜ Personel Daire Başkanlığı'nın son verilerine göre NEVÜ'de görev yapan toplam akademik personel sayısı 747'dir. Genel olarak bakıldığında öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun katılım sağladığı görülmektedir. Öğretim görevlilerinin birimlere göre dağılımının sunulduğu Grafik 1'de görüldüğü üzere anket çalışmasına en fazla katılım Fen Edebiyat Fakültesi (n=148), Eğitim Fakültesi (n=73) ve Mühendislik Mimarlık Fakültesi'nden (n=65) sağlanmıştır. Bunun yanında Acıgöl Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu (n=4), Derinkuyu Emineana ve Yaşar Ertaş Tarım ve Hayvancılık Meslek Yüksekokulu (n=4) ve Kozaklı Meslek Yüksekokulu (n=8) gibi akademik personel ve öğrenci sayısı diğer fakülte ve meslek yüksekokullarına nazaran daha az olan birimlerden daha az katılım sağlanmıştır.

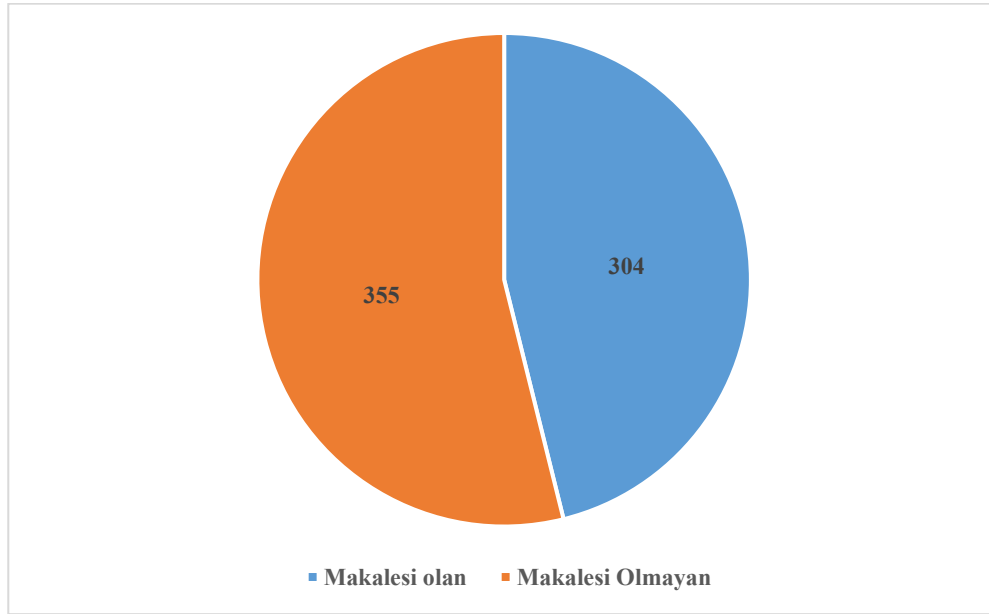
Ankete katılan akademik personelin akademik unvana göre dağılımı Grafik 2'de sunulmuştur:

Grafik 2. Akademik unvana göre dağılımı

Grafik 2 incelendiğinde anket çalışmasına sırasıyla en çok Doç. Dr. (n=165), Öğr. Gör. (n=108), Dr. Öğr. Üyesi (n=154) ve Prof. Dr. (n=77); en az ise sırasıyla Öğr. Gör. Dr. (n=63), Arş. Gör. (n=55) ve Arş. Gör. Dr. (n=37) unvanlarına sahip öğretim elemanlarının katıldığı görülmektedir.

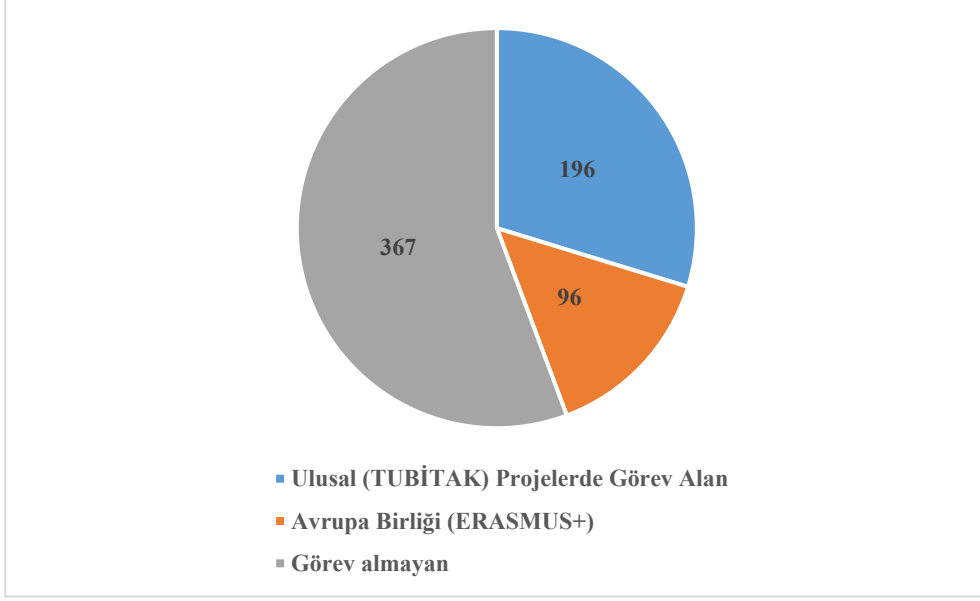
Uluslararası indeksli dergilerde (SSCI, SCI, AHCI) yayınlanmış makalesi olan öğretim görevlisi sayılarına ilişkin bulgular Grafik 3'te sunulmuştur:

Grafik 3. Öğretim elemanlarının uluslararası indeksli dergilerde (SSCI, SCI, AHCI) yayınlanmış makaleye göre dağılımı

Anket çalışmasına katılan 304 öğretim elemanının uluslararası indeksli dergilerde (SSCI, SCI, AHCI) yayınlanmış makalesinin olduğu 355 öğretim elemanının ise uluslararası indeksli dergilerde (SSCI, SCI, AHCI) yayınlanmış makalesinin olmadığı tespit edilmiştir.

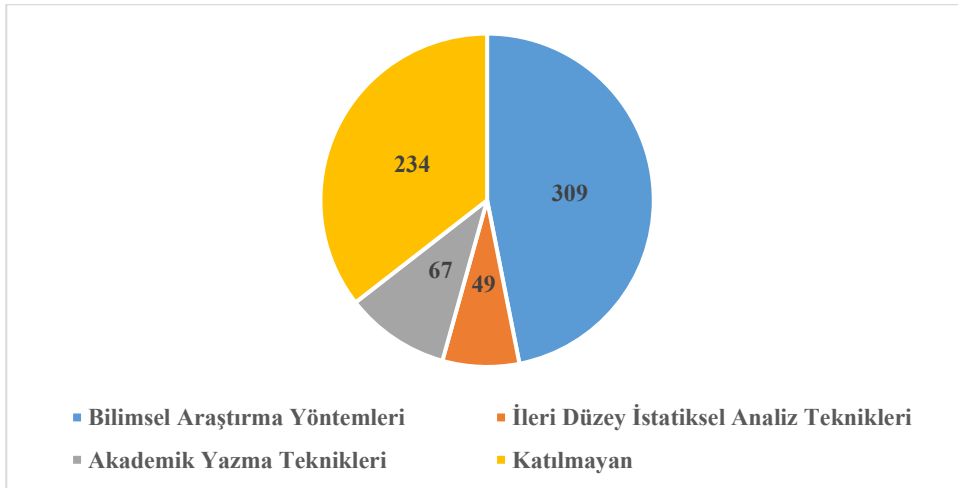
Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının projede görev alma durumlarına ilişkin bulgular Grafik 4'te sunulmuştur:

Grafik 4. Öğretim elemanlarının projede görev alma durumları

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu (n=367) hiçbir projede görev almadığını beyan ederken 196 öğretim elemanı Ulusal (TUBİTAK) projelerde, 96 öğretim elemanı ise Avrupa Birliği (ERASMUS+) projelerinde görev aldıklarını belirtmişlerdir.

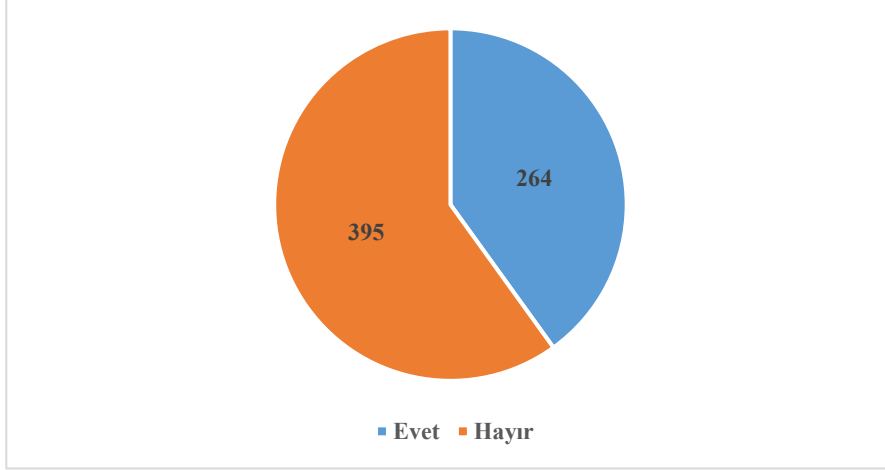
Öğretim elemanlarının bilimsel araştırma yöntemlerine dair etkinliklere katılım oranları Grafik 5'te sunulmuştur:

Grafik 5. Öğretim elemanlarının bilimsel araştırma yöntemlerine dair etkinliklere katılım durumları

Öğretim elemanlarının anket sorularına verdiği yanıtlardan hareketle büyük çoğunluğunun (n=309) “Bilimsel Araştırma Yöntemleri” eğitimlerine ve akademik yazma eğitimlerine (n=67) katıldığı

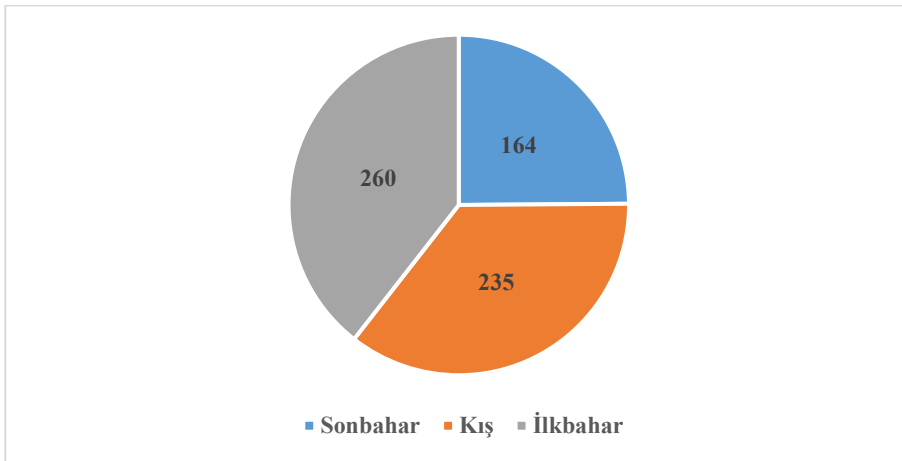
görülmektedir. Bunun yanında 234 öğretim görevlisinin hiçbir eğitime katılmadığı belirlenmiştir. Öğretim elamanlarının üniversitemiz tarafından düzenlenmesi planlanan “Bilimsel Dergilere Makale Yazma Kampı” na özgün bir çalışma ile katılma isteklerine ilişkin bulgular Grafik 6’da sunulmuştur:

Grafik 6. Öğretim elamanlarının Bilimsel Dergilere Makale Yazma Kampına katılma istekleri

Anket çalışmasına katılan 395 öğretim elemanı üniversitemiz tarafından düzenlenmesi planlanan “Bilimsel Dergilere Makale Yazma Kampı” na özgün bir çalışma ile katılmak istemediğini belirtirken 264 öğretim elemanı böyle bir etkinliğe katılabileceğini belirtmiştir.

Öğretim elemanlarının “Bilimsel Dergilere Makale Yazma Kampı” için en uygun kamp dönemi hakkındaki düşünceleri Grafik 7’de sunulmuştur:

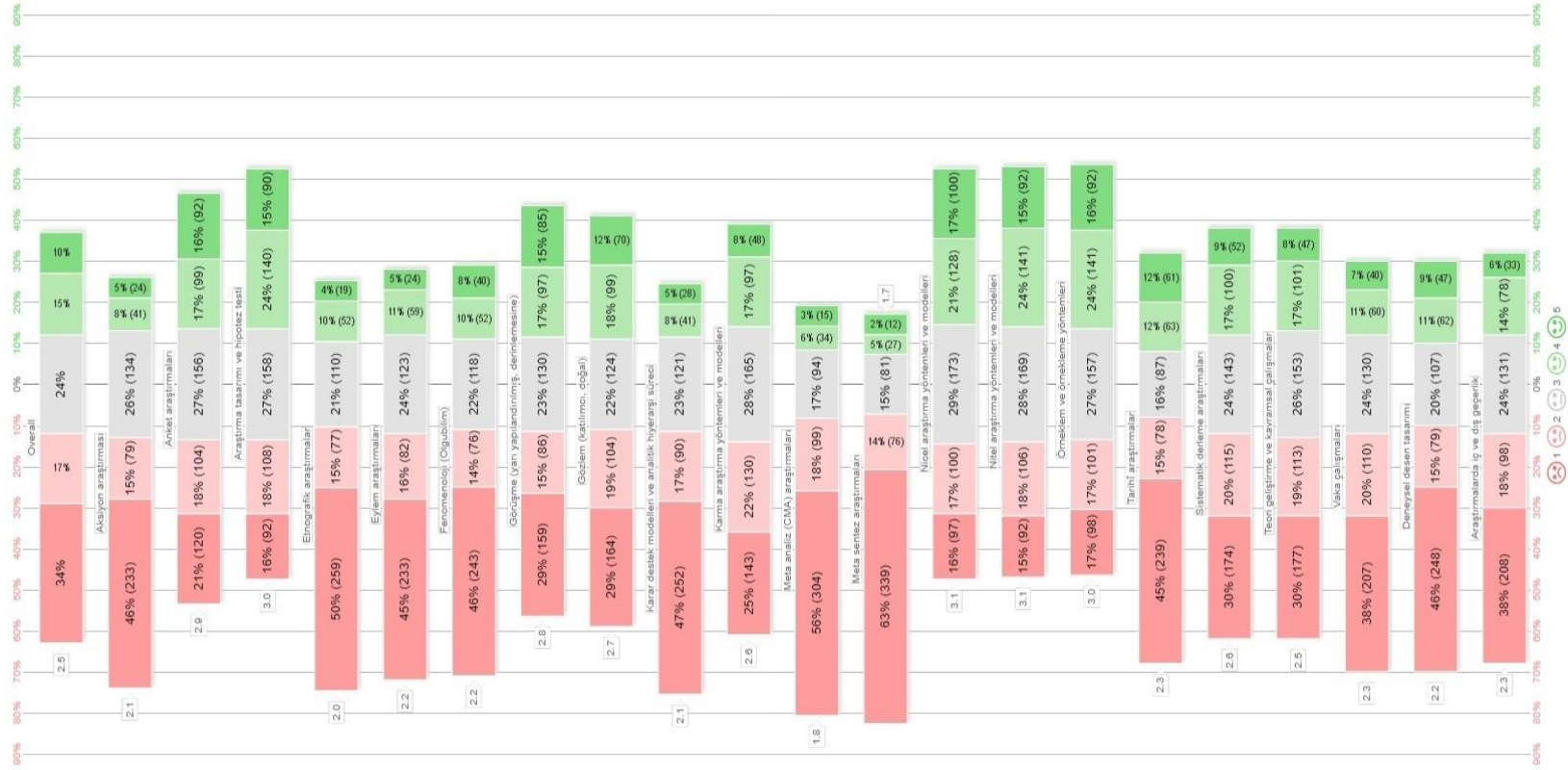

Grafik 7. Öğretim elemanlarının “Bilimsel Dergilere Makale Yazma Kampı” için en uygun kamp dönemi hakkındaki düşünceleri

Öğretim elemanları üniversitemiz rektörlüğü tarafından düzenlenmesi planlanan “Bilimsel Dergilere Makale Yazma Kampı” için en uygun tarihlerin sırasıyla Sonbahar (n=260), Kış (n=235) ve İlkbahar (n=164) dönemleri olacağını belirtmişlerdir.

2. Fark Analizleri

2.1. Araştırma Tekniklerine İlişkin Analizler

Grafik 8. Araştırma Tekniklerine İlişkin Analizler

Katılımcıların yalnızca %24'ü araştırma yöntemleri yetkinliklerini “iyi” veya “çok iyi” olarak değerlendirmiştir. %34'lük bir kesim “çok kötü” olarak puanlamış, bu da genel olarak yetersizliğe işaret etmektedir.

Meta-sentez Araştırmaları: En dūřük değerlendirmeyi almıştır (%63 “çok kōtū”). Bu, bu yōntemin ya uygulanabilirlikte ya da anlaşılabilirlikte sorun yaşadığını gōstermektedir.

Meta-analiz Araştırmaları: %56 oranında “çok kōtū” puanlanmıştır. Bu yōntemlerin karmaşıklığı ve uygulamadaki zorluklar, katılımcılar aēısından negatif bir algı oluşturmuş olabilir.

Etnografik Arařtırmalar: %50 oranında “çok kōtū” deęerlendirilmiřtir.

Nicel Araştırma Yōntemleri ve Modelleri: %38 oranında “iyi” veya “çok iyi” olarak değerlendirilmiş ve diğer alanlara gōre daha olumlu bir algı oluşturmuştur.

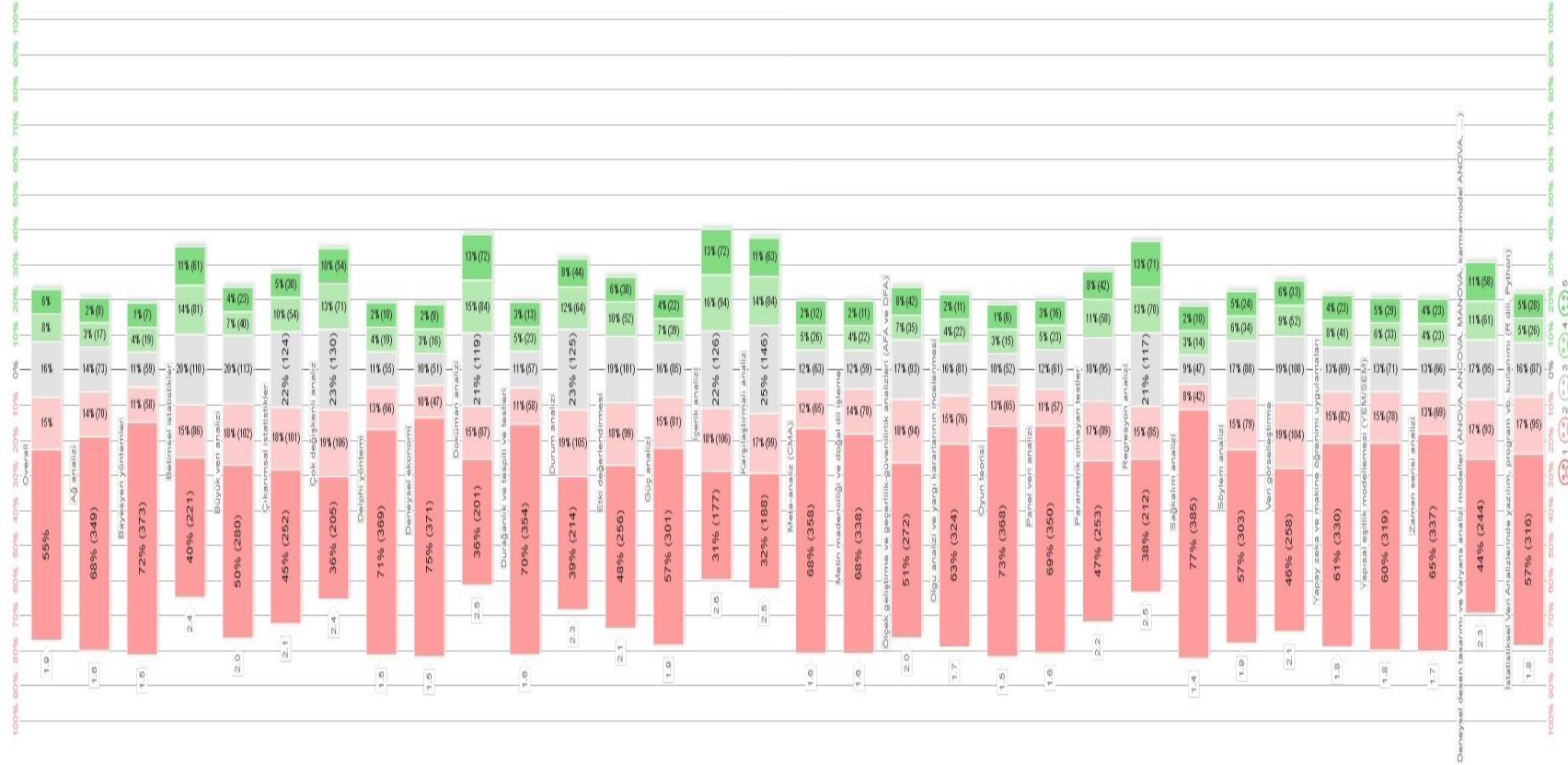
Nitel Araştırma Yōntemleri ve Modelleri: %36 oranında “iyi” veya “çok iyi” değerlendirilmiştir.

Gōrūřme Teknikleri (Yarı Yapılandırılmış, Derinlemesine): %32 oranında olumlu puan almıştır.

Vaka alıřmaları ve Sistematik Derleme: Ortalama dūzeyde deęerlendirmeler almıř, ancak olumsuz algı oranı daha yūksektir.

Yōntemlerin būyūk bir kısmında “çok kōtū” ve “kōtū” deęerlendirmelerin oranının %50'ye yaklařtığı veya bu oranı ařtığı gōrūlmektedir. Bu durum, arařtırma yōntemlerinin kullanılabilirlięi veya anlaşılabilirlięi konusunda yaygın bir sorun olduęuna iřaret etmektedir.

2.2. İstatistiki Analiz Tekniklerine İlişkin Analizler

Grafik 9. İstatistiki Analiz Tekniklerine İlişkin Analizler

Grafik genel olarak araştırma yöntemlerinin büyük çoğunluğunun düşük olumlu değerlendirildiğini göstermektedir. Özellikle deneysel, istatistiksel ve matematiksel yöntemlerde yüksek düzeyde memnuniyetsizlik görülmektedir.

Deneyisel Ekonomi (%75 “çok kötü”): En düşük puan alan yöntemlerden biridir. Bu durum, yöntemin uygulanmasında zorluk yaşandığını veya yeterince anlaşılır bulunmadığını gösterebilir.

Bayesyen Yöntemler (%72 “çok kötü”): Yüksek karmaşıklık ve düşük uygulanabilirlik algısına işaret etmektedir.

Oyun Teorisi (%73 “çok kötü”): Karmaşık yapısı nedeniyle kullanıcılar tarafından olumsuz değerlendirilmiştir.

Meta-analiz (%68 “çok kötü”): İstatistiksel analizlerde yaygın kullanılmasına rağmen kullanıcılar tarafından yeterince etkili veya anlaşılır bulunmamıştır.

Yapay Zeka ve Makine Öğrenimi (%61 “çok kötü”): Yeni ve teknik bir alan olduğu için kullanıcılar tarafından anlaşılabilirlik konusunda zorluk yaşanmış olabilir.

Zaman Serisi Analizi (%65 “çok kötü”): Yöntem, teknik detayların anlaşılabilirliğinde eksiklik olduğunu düşündürebilir.

Yapısal Eşitlik Modellemesi (SEM) (%60 “çok kötü”): İleri düzey analizler için karmaşık bir yapı sunmaktadır.

Parametrik Olmayan Testler (%47 “çok kötü”): Orta düzeyde olumsuzluk oranına sahiptir, ancak bazı kullanıcılar bu yöntemi daha kullanışlı bulmuş olabilir.

Doküman Analizi (%36 “çok kötü”, %21 “iyi”): Nitel araştırmalarda sık kullanılan bir yöntem olarak daha olumlu değerlendirilmiştir.

Regresyon Analizi (%38 “çok kötü”, %21 “iyi”): Orta düzey olumlu puan almıştır, bu da yöntemin genel uygulanabilirliğini göstermektedir.

Betimsel İstatistikler (%40 “çok kötü”, %18 “iyi”): Anlaşılabilirliği daha yüksek görünen yöntemlerden biridir.

Çok Değişkenli Analiz (%36 “çok kötü”, %23 “iyi”): Uygulama açısından daha olumlu algı yaratmıştır.

İstatistiksel Veri Analizinde Yazılım (%57 “çok kötü”): Yazılım kullanımı ile ilgili yeterlilik eksikliği, düşük olumlu değerlendirmelere yol açmış olabilir.

Bu sonuçlar, katılımcıların birçok araştırma yöntemini ya karmaşık ya da pratikte uygulanamaz bulduğunu göstermektedir. Özellikle istatistiksel ve teknik yöntemlerde yoğunlaşan olumsuz değerlendirmeler, bu alanlarda daha iyi eğitim verilmesi veya pratik uygulama fırsatlarının artırılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca doküman analizi, betimsel istatistikler gibi daha anlaşılır ve sık kullanılan yöntemlerin olumlu algısı, diğer yöntemlerin de bu doğrultuda geliştirilebileceği bir potansiyele işaret etmektedir.

2.3. Akademik Okuma ve Yazma Tekniklerine İlişkin Analizler

Grafik 10. Akademik Okuma ve Yazma Tekniklerine İlişkin Analizler

Bu grafik, akademik okuma ve yazma tekniklerin katılımcılar tarafından değerlendirilmesini göstermektedir.

Bilimsel etik kurallara uyum sağlama (%76 olumlu): En yüksek olumlu değerlendirme oranına sahiptir, katılımcılar bu konuda kendilerini daha yeterli hissetmektedir.

Doğru alıntı ve atıf yapma (%77 olumlu): Akademik yazım süreçlerinde önemli bir beceri olarak öne çıkmakta ve yüksek bir yeterlilik algısı bulunmaktadır.

İntihal önleme (%75 olumlu): Katılımcılar, bu konuda dikkatli olduklarını ve gerekli becerilere sahip olduklarını belirtmişlerdir.

Kaynakları özetleme ve sentezleme (%67 olumlu): Bu aşama genel olarak olumlu değerlendirilmiş, ancak bazı katılımcılar için geliştirilmesi gereken bir alan olabilir.

Etkili giriş yazma (%60 olumlu): Katılımcıların önemli bir kısmı giriş yazımında yeterlilik hissetse de bu beceride eksiklik hissedilenler de bulunmaktadır.

Araştırma problemini belirleme (%59 olumlu): Katılımcıların bu konuda orta düzeyde yeterlilik algısı vardır.

Dergi kuralları ve editörlerle yazışma (%51 olumlu, %49 olumsuz): Akademik süreçte zorluk yaşanan bir aşamadır.

Hedef dergi ve yayın seçme (%58 olumlu, %42 olumsuz): Katılımcılar bu konuda daha fazla rehberlik veya deneyime ihtiyaç duymaktadır.

Katılımcılar, bilimsel etik kurallara uyum, alıntı ve atıf yapma ve intihal önleme gibi temel akademik etik becerilerinde oldukça başarılıdır. Dergi kuralları ve yazışma, hedef dergi seçimi gibi daha teknik süreçler katılımcılar için zorluk yaratmaktadır. Ayrıca giriş yazımı ve kaynak sentezleme gibi yazıma yönelik becerilerde de eksiklikler hissedilmektedir. Araştırma sürecinin her aşamasında beceri geliştirme programları ve daha fazla rehberlik sağlanması, özellikle teknik süreçlerde katılımcıların yeterlilik hissini artırabilir.

3. Genel Değerlendirme

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi akademik personeline yönelik olarak gerçekleştirilen 5’li Likert ölçeğine dayanan anket çalışmasının sonuçları, istatistik bilgi düzeyi ve akademik çalışmalarla ilgili yetkinliklerin değerlendirilmesi amacıyla özetlenmiştir. Araştırma, üniversitemiz akademik personelinin önemli bir kısmının uluslararası indeksli dergilerde yayımlanmış makaleye sahip olmadığını ortaya koymuştur. Bununla birlikte, akademik personelin ulusal projelerde aktif bir şekilde yer aldığı ve bu projelere katılımın yaygın bir eğilim haline geldiği gözlemlenmiştir. Anket sonuçları, akademisyenlerin katıldıkları eğitimlerin çoğunluğunun “Bilimsel Araştırma Yöntemleri” konularında yoğunlaştığını göstermektedir.

Üniversitemiz Rektörlüğü tarafından düzenlenmesi planlanan “Bilimsel Dergilere Makale Yazma Kampı” etkinliği ile ilgili olarak, bu programa özgün bir makale çalışması ile katılmayı en çok Doktor Öğretim Üyeleri ve Öğretim Görevlilerinin tercih ettiği belirlenmiştir. Katılımcıların görüşlerine göre, bu tür bir kampın en uygun zaman diliminin kış veya ilkbahar dönemleri olacağı vurgulanmıştır.

Araştırma yöntemleri açısından, akademisyenlerin en çok anket çalışmaları ve nicel analiz konularında yetkin oldukları, ancak diğer bilimsel araştırma yöntemleri ve teknikleri hakkında bilgi düzeylerinin sınırlı olduğu anlaşılmıştır. İstatistiksel veri analizi yöntemlerine dair aşinalıklarının genel olarak düşük seviyede olduğu ve bu alanda destekleyici eğitimlere ihtiyaç duydukları tespit edilmiştir. Ayrıca, akademik okuma ve yazma teknikleri açısından değerlendirildiğinde, akademik personelin bilgi düzeyinin genellikle orta seviyede olduğu görülmüştür. Bu bulgular, üniversitemiz akademik personelinin gelişim alanlarını belirlemek ve gerekli eğitim programlarını oluşturmak açısından önemli bir temel sunmaktadır.